

2023 Eğitim Vizyonu Belgesine İlişkin Okul Yöneticileri ve Öğretmen Görüşleri

Soner Doğan¹

Type/Tür:

Research/Araştırma

Received/Geliş Tarihi: April 6/ 6
Nisan 2019

Accepted/Kabul Tarihi: May 23/
23 Mayıs 2019

Page numbers/Sayfa No: 571-592

Corresponding

Author/İletişimden Sorumlu

Yazar: snr312@gmail.com

This paper was checked for plagiarism using iThenticate during the preview process and before publication. / Bu çalışma ön inceleme sürecinde ve yayımlanmadan önce iThenticate yazılımı ile taranmıştır.

Copyright © 2018 by

Cumhuriyet University, Faculty of Education. All rights reserved.

Öz

Bu çalışmanın amacı Ekim (2018) ayı içerisinde Millî Eğitim Bakanlığı tarafından kamuoyu ile paylaşılan 2023 Eğitim Vizyonu belgesini okul yöneticileri ve öğretmen görüşlerine göre incelemektir. Araştırma nitel bir çalışma olup olgubilim (fenomenoloji) desenine göre yapılandırılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu ölçüt örnekleme yöntemine göre belirlenmiş olup, çalışma grubunu Sivas il merkezinde görev yapan 211 öğretmen ve 80 yönetici oluşturmaktadır. Veriler araştırmacı tarafından geliştirilen ve açık uçlu sorulardan oluşan bir anket aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Yönetici ve öğretmen görüşleri ayrı ayrı analiz edilmiştir. Analiz sonucunda yöneticilere ilişkin temalarda 48 kod ve 14 kategoriye, öğretmenlere ilişkin temalarda 68 kod ve 25 kategoriye ulaşılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre katılımcılar büyük oranda 2023 Eğitim Vizyonu belgesine ilişkin olumlu görüşler ortaya koymuşlardır. Olumlu görüşler, vizyon belgesinin içeriğinin kapsayıcı olması, başarılı ve nitelikli bulunması, belgenin tüm eğitim paydaşlarını dikkate aldığı, bu belge ile birlikte eğitim sisteminde önemli değişimler yaşanacağı, asıl etkinin uygulama ile birlikte ortaya çıkacağı ve eğitim kökenli bir bakan tarafından hazırlanmış olması şeklinde ifade edilebilir. Olumsuz görüşler ise daha çok vizyon belgesinin uygulanabilir olmadığı ve altyapı yetersizliklerine bağlanmaktadır. Vizyon belgesine ilişkin katılımcıların beklentileri, literatürde Türk Eğitim Sistemi'ne yönelik yapılan araştırma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. Araştırma bulgularına dayanılarak 2023 Eğitim Vizyonu belgesinin uygulanabilirliğini arttırmak amacıyla öneriler sunulmuştur

Anahtar Kelimeler: 2023 Eğitim Vizyonu, Türk Eğitim Sistemi, okul yöneticisi, öğretmenler, eğitim reformu

Suggested APA Citation/Önerilen APA Atıf Biçimi:

Doğan, S. (2019). 2023 Eğitim vizyonu belgesine ilişkin okul yöneticileri ve öğretmen görüşleri. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 8(2), 571-592
<http://dx.doi.org/10.30703/cije.550345>

¹ Doç. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Sivas/Türkiye
Assoc. Prof., Sivas Cumhuriyet University, Faculty of Education, Department of Educational Sciences,
Sivas/Turkey

e-mail: snr312@gmail.com ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2013-3348>

School Administrators and Teachers' Views Regarding 2023 Education Vision Document

Abstract

The study aimed to examine the 2023 Education Vision document published by Ministry of Education in October (2018) through the views of the school administrators and teachers. The research was structured according to the qualitative phenomenology pattern. The study group was determined through the criterion sampling method and included 211 teachers and 80 administrators working in Sivas city centre. The data were collected using a questionnaire with open-ended questions, developed by the researcher. The content analysis method was used for data analysis. The opinions of administrators and teachers were analyzed separately. As a result of the analysis, 48 codes and 14 categories in the themes related to the administrators, and 68 codes and 25 categories in the themes related to teachers were obtained. According to the findings obtained from the study, the participants showed positive opinions about the 2023 Education Vision document. The positive views were that the vision was inclusive, successful and qualified, and it took into account all the education stakeholders. Besides, the education system would experience significant changes with this document, and the actual effect would occur with the application and prepared by a minister of education. The negative views associated with the vision document were its inapplicability and the lack of infrastructure. The expectations of the participants regarding the vision document were in line with the results of the research conducted on the Turkish Education System in the literature. At the end of the study, recommendations were made to increase the applicability of the 2023 Education Vision document based on the findings.

Keywords: 2023 Education Vision, Turkish Education System, school administrator, teachers, education reform

Giriş

Bilgi çağı olarak görülen bu dönemde eğitim, temel dönüşüm ve değişimin anahtar unsuru haline gelerek her alanda varlığını hissettirmektedir (Maroun, Samman, Moujaes ve Abouchakra, 2014; Wong, 2003; Örs, Erdoğan ve Kipici, 2013). Her sektörün eğitimle ilişkisi vardır. Eğitim, çıktıları ile diğer sektörleri beslemekte ve nitelikli insan yetiştirilmesine ve ülkelerin eğitim sistemlerinin dinamiklerinin oluşmasına katkı sağlamaktadır (Aziz, Bloom, Humair, Jimenez, Rosenberg ve Sathar 2014; Akınoğlu, 2005). Bu bağlamda eğitim, ülkelerin gelişmişlik seviyelerinin ölçülmesinde en önemli faktörlerden birisi olarak da kabul edilmektedir (Ginsburg, Moseley ve Pigozzi, 2010; Glennerster, Kremer, Mbiti ve Takavarasha, 2011). Nitekim günümüzde gelişmiş olarak kabul edilen ülkeler bu gelişmişlik düzeylerini eğitime yaptıkları yatırımı borçludurlar Ülkeler arasındaki farklılıklar da eğitime yapılan yatırıma göre ortaya çıkmaktadır (King, 2011; Liang, Kidwai ve Zhang, 2016; Chu, 2007). Yakın tarihe bakıldığında özellikle 2. Dünya savaşından sonra eğitime yatırım yapan ülkelerin bugün gelişmiş ülke kategorisinde yer aldığı görülmektedir (Akınoğlu, 2005).

1990'lı yıllardan itibaren ulus-devletler, öğrencilerinin başarılarını ölçmek için PISA veya TIMSS gibi uluslararası sınavlara girmelerini sağlamışlardır. Bu sınavların sonuçları ilgili ülkeler tarafından dikkate alınmış, kamuoyunda tartışılmış ve bu sonuçların ulusal eğitim politikalarına yansımaları olmuştur. Bu sınavlar küreselleşmenin ulusal eğitim sistemleri üzerindeki etkisini göstermektedir. Ancak eğitim üzerinde küreselleşmenin etkisinin 2. Dünya savaşından sonra uluslararası

kuruluşlar ile birlikte başladığı söylenebilir. Başta UNESCO, OECD olmak üzere eğitim konusunda inisiyatif alan kuruluşlar halen günümüzde ulusal eğitim sistemlerini etkilemeye devam etmektedir (Resnik, 2008). Bu bağlamda uluslararası alanda tüm ülkeler, eğitim paydaşlarının tamamını içine alan eğitim girişimleri konusunda seferber olmuşlardır (Resnik, 2007; Cheng, 2005; Clark, 2010; Chan, 2000; Örs, Erdoğan ve Kipici, 2013; Tutkun, 2010). Bu çalışmalar kapsamında, her ülkenin eğitim sisteminin kendi dinamikleri içerisinde ele alındığı, toplumun sosyal, siyasal ve kültürel yapılanmasının eğitim sisteminin de belirleyicisi olduğu söylenebilir (Astiz, Wiseman ve Baker, 2002; Spasenovic ve Maksic, 2013).

Türkiye Cumhuriyeti ise son iki asırdır eğitim sistemi arayışını sürdürmekte daha çok ABD ve Avrupa kökenli yaklaşımlarla eğitim sistemini iyileştirmeye çalışmaktadır (Akyüz, 1996). Bu bağlamda Türkiye, eğitim sisteminde gerek nitelik gerekse nicelik olarak gelişim sağlayabilmek için uygulanabilir politikalar üretmeyi hedeflemektedir (Karip ve Köksal, 1996). Ancak günümüzde, yıllardır süregelen sorunlar çözülemediğinden dolayı Türk Eğitim Sistemi var olduğu toplumun gerisinde kalmıştır. Bu nedenle eğitim sisteminde yapı ve işleyiş sorunlarına bağlı olarak ortaya çıkan bozulmalar, eğitim sisteminde reform yapılmasına yönelik ortaya çıkan söylemlerin giderek artmasına neden olmaktadır (Levent ve Yazıcı, 2014; Yılmaz ve Altinkurt, 2011).

Son 30 yılda milli eğitim sistemini derinden etkileyen gelişmelere bakıldığında 1997 yılında çıkarılan 4306 sayılı kanunla getirilen 8 yıllık zorunlu eğitim sistemine ilişkin (Aydın, 2000; Erçelebi, 2000), 2005 yılında Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından uygulamaya geçirilen yapılandırmacı eğitim anlayışına ilişkin (Arslan, 2007; Arkün ve Aşkar, 2010), "Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi, Eğitimde FATİH Projesi" ismiyle 2010 yılında hayata geçirilen FATİH projesine ilişkin (Altın ve Kalelioğlu, 2015; Günbayı ve Yörük, 2014). 6287 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla 2012 yılında getirilen 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin (Boz ve Yıldırım, 2017; Örs, Erdoğan ve Kipici, 2013) çok sayıda araştırma yapılmıştır.

Ancak Özellikle OECD ülkeleri ve diğer katılımcı ülkelerin katılımıyla gerçekleştirilen PISA sınavlarında Türk öğrencilerin son sıralarda yer almaları Türk Eğitim Sistemi'ne ilişkin ciddi eleştirilere ve sorgulamalara neden olmaktadır. Bu eleştirilerin kaynağı olan PISA sınavlarına ilişkin çok sayıda araştırma yapılmıştır (Anıl, 2010; Cinoğlu, 2009). Bu araştırmalarda göstermektedir ki Türk Eğitim Sistemi'nin uluslararası alanda rekabet gücü zayıf ve yetersizdir. Bu tartışmalar devam ederken, Milli eğitim bakanlığına Prof. Dr. Ziya SELÇUK'un atanması ve bakan beyin Ekim (2018) ayında 2023 Eğitim Vizyonu belgesini açıklamasıyla tüm dikkatler tekrar Millî Eğitim Bakanlığına çevrilmiştir. 2023 Eğitim Vizyonu (2018) belgesinin sunuş bölümünde Bakan Bey vizyon belgesinin amacını "2023 Eğitim Vizyonunun temel amacı; çağın ve geleceğin becerileriyle donanmış ve bu donanımı insanlık hayrına sarf edebilen, bilime sevdalı, kültüre meraklı ve duyarlı, nitelikli, ahlaklı bireyler yetiştirmektir" olarak ifade ederken, temel unsurları "Öğrenci, ebeveyn, öğretmen ve okul; vizyon belgemizin dört temel unsurudur" şeklinde tarif etmiş ve uygulama sürecini de "İlk safha olan 2018-2019 eğitim-öğretim yılı, tasarım, simülasyon, öncü pilotlamalar ve yeniliklerin kısmi uygulamasıyla başlayacaktır. 2019-2020 eğitim öğretim yılında ülke ölçekli pilotlamalar ve tasarımı biten

eylemlerin uygulamaları gerçekleştirilecektir. 2020- 2021 eğitim öğretim yılında ise ana hedefler altında sıralanan eylemlerin tümünün hayata geçirilmesi ve bazı eylemlerin etki analizlerinin yapılması sağlanacaktır” şeklinde açıklamıştır.

Daha önce yapılan girişimlerle karşılaştırıldığında 2023 Eğitim Vizyonunun içerik olarak daha kapsayıcı olduğu, eğitim ile ilgili tüm başlıklara ilişkin yeni düşüncelerin geliştirildiği görülmektedir. 2023 Eğitim Vizyonu yeni bir girişim olması nedeniyle üzerinde yapılan tartışmalar devam etmektedir. Bu bağlamda araştırmanın amacı 2023 Eğitim Vizyonu belgesini yönetici ve öğretmenler görüşlerine göre değerlendirmek ve yapılan tartışmaları bilimsel bir zeminde ele almaktır.

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı ve verilerin analizine ilişkin bilgiler sunulmuştur.

Araştırma Modeli

Araştırma nitel olgubilim (fenomenoloji) desenine göre yapılandırılmıştır. Olgubilim çalışması, fakında olunan ancak derinlemesine bilgi sahibi olunmayan olgular üzerinde durmaktadır. Bu olgularla yaşantılar içerisinde, deneyimler, algılar, yönelimler, kavramlar ve durumlar gibi çeşitli biçimlerde karşılaşmaktadır. Bireylere yabancı olmayan ancak tam olarak da anlaşılmayan ve kavranamayan bu olgular olgubilim araştırma deseni kapsamında ele alınmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Olgubilim karmaşık gibi görünen durumların çözümlenmesinde kullanılır (Baş ve Akturan, 2008). 2023 Eğitim Vizyon belgesi ilk açıklandığından itibaren tüm toplumda merak uyandıran ve çok tartışılan bir olgu haline gelmiştir. Tartışmalar ile birlikte karmaşık bir olgu haline dönüşmeye başlamıştır. Eğitim sistemine ilişkin önemli değişimleri içerisinde barındıran vizyon belgesi derinlemesine araştırılması gereken bir olgu olarak görünmektedir. Bu nedenle 2023 Eğitim Vizyon belgesinin araştırılmasında ve betimlenmesinde olgubilim deseninin kullanılması uygun olacaktır.

Çalışma Grubu

Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Ölçüt örnekleme yöntemi ile örneklem belirlerken belli ölçütler dikkate alınır, bu ölçütlere göre katılımcılar belirlenir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Araştırmada okulların Sivas il merkezinde bulunması ve farklı eğitim kademelerinden olması ölçüt olarak belirlenmiştir. Buna göre Sivas il merkezinde 30 okula ulaşılmıştır. Bu okullardan 10 tanesi ilkököl, 10 tanesi ortaoköl, 10 tanesi lise olarak belirlenmiştir. Okullarda anketler dağıtılmış ve anketlerin geri dönüş oranı %90 olarak belirlenmiştir. Buna göre 211 öğretmen ve 80 yönetici anketi değerlendirmeye alınmıştır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından geliştirilen ve açık uçlu sorulardan oluşan bir anket aracılığıyla toplanmıştır. Anket geliştirme süreci dört aşamadan oluşmaktadır. Bunlar sırasıyla, problemin tanımlanması, madde yazma, uzman görüşü alma ve ön uygulama yapmadır (Anderson, 1990; Akt: Büyüköztürk, 2005).

Anket içerisinde, sunuş bölümü, katılımcılara ait kişisel bilgiler ve araştırma konusu olan 2023 Eğitim Vizyon belgesi ilişkin açık uçlu sorular yer almaktadır. Anketin geliştirilme sürecinde eğitim bilimleri alanında uzman iki öğretim üyesinden görüş alınmıştır. Daha sonra çalışma grubunda olmayan 5 öğretmen ve 3 yöneticiye ilgili anket uygulanmıştır. Uygulama sonucu, anketin geliştirilmesi sürecinde rol alan uzmanlar tarafından değerlendirilmiştir. Ayrıca anket anlaşılabilirlik ve imla kurallarına uygunluğu bakımından iki Türkçe öğretmeni tarafından gözden geçirilmiş ve son şekli verilmiştir. Geliştirilen ankette kişisel bilgiler dışında 3 temel soruya yer verilmiştir. Bunlar: a) Sizce 2023 Eğitim Vizyon belgesinin olumlu yönleri nelerdir? Açıklayınız. b) Sizce 2023 Eğitim Vizyon belgesinin olumsuz yönleri nelerdir? Açıklayınız. c) 2023 Eğitim Vizyon belgesinden beklentileriniz nelerdir? Açıklayınız.

Veri toplama sürecinde öncelikle katılımcılarla yüz yüze görüşmeler yapılarak araştırmanın amacından ve veri toplama aracının nasıl doldurulacağından bahsedilmiştir. Sağlıklı veri elde edebilmek için katılımcıların ankete ilişkin soruları cevaplandırılmıştır. Katılımcılarla yüz yüze yapılan bilgilendirme toplantısından sonra anketler katılımcılara bırakılmış ve bir hafta sonra toplanacağı ifade edilmiştir. Bir hafta sonra anketler toplanmıştır. Anketlerin geri dönüş oranı %90'nun üzerinde olmuştur. Büyüköztürk (2005)'e göre sağlıklı değerlendirme yapabilmek için anketlerin geri dönüş oranının %70-80 arasında olması gerekir. Araştırma bu bağlamda istenen ölçütü sağlamaktadır.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile değerlendirilmiştir. İçerik analizinde kendi içerisinde benzerlik gösteren kavramlar kodlanmakta, kodlardan kategorilere, kategorilerden ise temalara ulaşılmaktadır. Veriler bu şekilde sınıflandırılarak okuyucuya anlaşılır bir şekilde sunulmaktadır İçerik analizi ile veriler tablolar haline dönüştürülmekte ve derinlemesine açıklamalara yer verilmektedir. Ayrıca inandırıcılığı arttırmak için katılımcılardan elde edilen görüşler doğrudan araştırma içerisinde sunulmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Bu bağlamda elde edilen veriler 4 basamakta ele alınmıştır: (1) verilerin kodlanması, (2) kategorilerin, temaların bulunması, (3) kategorilerin, kodların ve temaların düzenlenmesi, (4) bulguların tanımlanması ve yorumlanması (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu süreçte veriler araştırmacı ve eğitim bilimleri konusunda uzman bir öğretim elemanı tarafından ayrı ayrı kodlanmıştır. Kodlamalar arasında %90 oranında görüş birliğine varılmıştır. Katılımcılardan yönetici olanlara (Y1, Y2, Y3.....), öğretmen olanlara (Ö1, Ö2, Ö3.....) şeklinde rumuzlar verilmiştir.

Araştırmada Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırmada Mills (2003)'in belirttiği üzere geçerlik ve güvenirlik kavramları yerine inandırıcılık, aktarılabilirlik, tutarlılık ve teyit edilebilirlik kavramları tercih edilmiştir. Bu bağlamda araştırmada inandırıcılığı sağlamak için, katılımcılarla ön görüşme yaparak, anketler dağıtılmış ve daha sağlıklı verilere ulaşılmıştır. Veriler toplandıktan sonra, word dosyasına aktarılmıştır. Araştırmacı, süreç boyunca tarafsız kalmaya gayret göstermiştir. Aktarılabilirliği sağlamak ve benzer araştırmaların yapılmasının önünün açılmasını sağlamak için araştırma sürecinin her adımı ayrıntılı olarak yöntem kısmında anlatılmıştır. Tutarlılığı sağlamak için anket geliştirme sürecinde gerekse verilerin kodlanmasında alan uzmanı öğretim

üyelerinden görüş ve öneriler alınmış, bu uzmanlar ile %90 oranında görüş birliği sağlanmıştır. Veriler, doğrudan okuyucuya sunulmuştur. Teyit edilme aşamasının sağlanması için veri toplama süreci ayrıntılı bir şekilde sunulmuştur.

Bulgular

2023 Eğitim Vizyon belgesine ilişkin okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin görüşleri olumlu, olumsuz, kararsız ve beklentiler şeklinde dört tema altında incelenmiştir. Okul yöneticilerine ilişkin temalarda 48 kod ve 14 kategoriye, öğretmenlere ilişkin temalarda 68 kod ve 25 kategoriye ulaşılmıştır.

2023 Eğitim Vizyon Belgesine İlişkin Yönetici Görüşleri

Okul yöneticilerinin 2023 Eğitim Vizyon belgesine ilişkin olumlu görüşler teması eğitim sistemi, uygulama, değişim ve başarılı olmak üzere 4 kategoride yapılandırılmış olup Tablo 1’de sunulmuştur:

Tablo 1

2023 Eğitim Vizyon Belgesine İlişkin Okul Yöneticilerinin Olumlu Görüşleri

Kategoriler	Kodlar	f
Eğitim sistemi	Eğitimin sağlam temeller üzerinde inşa edilmesini sağlayacak	3
	Eğitim sisteminin dönüm noktalarından birisi	2
Uygulama	Uygulandığında eğitimde birçok sorun çözülecektir	2
	Olumlu ama dönütlerini görmeliyim	11
	Gerçek etki uygulamada kendini gösterecektir	12
	Bakan beye güveniyoruz	5
	Yenilikler getirecektir	8
Değişim	Önceki yapılan çalışmalara göre olumlu farklılıklar var	3
	Olması gereken değişiklikler içeriyor	2
	Var olan durumu daha iyi hale getiriyor	3
Başarılı	Başarılı bir çalışma olarak görüyorum	11
	Umut verici	10
	Kapsamlı bir çalışma	3
	Heyecanlandırıcı bir gelişme	3
	Gerekli olduğu tartışılmaz	1
Toplam		80

2023 Eğitim Vizyon belgesine ilişkin okul yöneticilerinin olumlu görüşleri temasında sırasıyla, gerçek etki uygulamada kendini gösterecektir, olumlu ama dönütlerini görmeliyim, başarılı bir çalışma olarak görüyorum ve umut verici ifadeleri ön plana çıkmaktadır. Yenilikler getirecektir ve bakan beye güveniyoruz, bulguları da dikkat çekici niteliktedir. Özellikle dönütlere ve uygulamaya ilişkin ifadeler 2023 Eğitim Vizyon belgesine olan inancın ve güvenin ilerleyen süreçte daha da olumlu bir düzeye çıkacağına göstergesi olarak kabul edilebilir. Ayrıca vizyon belgesi denildiğinde, bakan beye vurgu yapılması, eğitim kökenli bir bakanın oluşturduğu olumlu etkiye işaret etmektedir. Katılımcıların konuya ilişkin bazı görüşleri aşağıda sunulmuştur:

“Yeni bir düşünce sistemi olarak, eğitim sistemine olumlu yansımaları olacaktır. Vizyon aşamaları gerçekleştikçe konu hakkında yanılmadığımız ortaya çıkacaktır” (Y6).

"Fikirler güzel şimdiye kadar böyle bir planlama yapılmadı Bakan Bey gerçekten işten anlayan iyi bir akademisyen eğer önüne taş konulmazsa güzel şeyler ortaya çıkacak diye düşünüyorum" (Y 9).

"Liyakate yönelik çalışmalar umut verici. Her okulun bütçesi olması güzel. İşi siyasete buluşturmadan objektif bir şekilde uygulanıp ve devam ettirilirse güzel bir çalışma" (Y 53).

Okul yöneticilerinin 2023 Eğitim Vizyon belgesine ilişkin olumsuz görüşleri yönetim, değişim ve inandırıcılık olmak üzere 3 kategoride yapılandırılmış olup Tablo 2'de sunulmuştur:

Tablo 2

2023 Eğitim Vizyon Belgesine İlişkin Okul Yöneticilerinin Olumsuz Görüşleri

Kategoriler	Kodlar	f
Yönetim	Kısa zamanda hayata geçirilemez	1
	Gündelik politikalara kurban edilmiş	1
	Teori ile uygulama birbirinden farklı	1
	Hiçbir başarı tepeden yapılan bir hareketle gelmez	1
Değişim	Ciddi bir şey değiştireceğini düşünmüyorum	1
	Beklentileri karşılamadı	2
	Öncekilerin revizyonu gibi, yeni bir şey yok	2
İnandırıcılık	Cümlelerin çoğu genel, soyut ve muğlak, inandırıcı değil	7
	Gerçeklikten uzak, ütopyik	2
	Çok fazla ideal	1
	Çok akademik	1
	Ülkenin sahip olduğu farklılıklara uyum sağlayamaz	1
	Toplam	21

2023 Eğitim Vizyon belgesine ilişkin okul yöneticilerinin olumsuz görüşleri temasında cümlelerin çoğu genel, soyut ve muğlak, inandırıcı değil, beklentileri karşılamadı, gerçeklikten uzak, ütopyik, öncekilerin revizyonu gibi, yeni bir şey yok ifadeleri ön plana çıkmaktadır. Benzer şekilde çok fazla ideal, çok akademik gibi ifadelerde, katılımcılar tarafından vizyon belgesinin içeriğinin ve amaçlarının tam olarak anlaşılamadığı ve inandırıcı bulunmadığı söylenebilir. Katılımcıların konuya ilişkin bazı görüşleri aşağıda sunulmuştur:

"2023 vizyonu sanki önceki vizyonların bir revizyonu gibi. Yeni olan pek bir şey yok. Nasıl uygulanacağı da meçhul" (Y 34).

"Biz okulda bir amaç belirlerken 7-8 amaç belirleriz. Bunların en az 2-3 kazanımı verirsek bu bir başarıdır. Ülkemiz çok farklı kesimleri olan geniş bir coğrafya. Bu farklılık içinde o kadar çok amacın ve hedefin gerçekleştirilmesi mümkün değil" (Y 26).

"Hep genel konuşulmuş. Çok uygulanabilir görünmüyor. Çok fazla gerçekleştirilebileceğini düşünmüyorum" (Y 72).

2023 Eğitim Vizyon belgesine ilişkin okul yöneticilerinden kararsız kalanların görüşleri uygulama, değişim ve siyasi güç olmak üzere 3 kategoride yapılandırılmış olup Tablo 3'te sunulmuştur:

Tablo 3'e göre okul yöneticileri, vizyon belgesinde ifade edilen konulara, hayata geçirilip geçirilemeyeceğine, uygulayıcıların yeterliliğine, siyasi anlayışın destek verip vermeyeceğine, ne kadar değişim sağlayabileceğine bağlı olarak tereddütlerle yaklaşmaktadırlar.

Tablo 3

2023 Eğitim Vizyon Belgesine İlişkin Okul Yöneticilerinden Kararsız Kalanların Görüşleri

Kategori	Kod	f
Uygulama	Başarılı olması uygulayacakların bilgeliklerine bağlı.	2
	Söylem güzel ama ne kadarı hayata geçirilir bilemiyorum	8
	Lafta kalacak diye endişeleniyorum	2
Değişim	Yeni bir eğitim sistemi için yeterli olduğunu sanmıyorum.	2
	Ne derecede değişim sağlayacağı tartışmalı bir konudur	2
Siyasi güç	Mevcut siyasi düzenin destek vereceğinden emin değilim	1
	Politika malzemesi yapılırsa diye korkuyorum	1
	Toplam	18

Tablo 3'e bakıldığında kararsız kalınmasının en temel nedeninin henüz somut uygulamalar olmamasından kaynaklandığı söylenebilir. Daha önce eğitim sistemine ilişkin yenilik olarak ifade edilen projelerin hayata geçirilememesinin katılımcıların kararsızlıklarını arttırdığı ifade edilebilir. Katılımcıların konuya ilişkin bazı görüşleri aşağıda sunulmuştur:

"2023 vizyonun da güzel laflar, cümleler var. Bunların ne kadarı hayata geçirilebilir, bilemiyorum" (Y 46).

"Hayali olarak güzel amaçlar, hedefler barındırmakla birlikte "Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz. / Şahsın görünür rütbe-i aklı eserinde." Beytinde Ziya Paşa bundan yüzyıl önce özetlemiştir. En kötü belgeler bile, bilge uzmanların elinde içinde barındırdığı hakikati yakalayarak bir şaheser meydana çıkarabilir. Başarılı olması uygulayacakların bilgeliklerine bağlı" (Y 50).

Okul yöneticilerinin 2023 Eğitim Vizyon belgesine ilişkin beklentileri öğretmen, siyasi güç, uygulama ve mesleki eğitim olmak üzere 4 kategoride yapılandırılmış olup Tablo 4'te sunulmuştur:

Tablo 4

2023 Eğitim Vizyon Belgesine İlişkin Okul Yöneticilerinin Beklentileri

Kategoriler	Kodlar	f
Öğretmen	Öğretmenlik mesleğinin saygınlığı tekrar arttırılmalı	3
	Öğretmenlerin olumsuz algıları değiştirilmeli	2
	Yetenek ve beceri atölyeleri konusunda öğretmenler eğitilmeli	1
	Ücretli öğretmenlik son bulmalı	1
	Bilgiyi esas almalı, okulun ve öğretmenin önemine vurgu yapmalı	1
Siyasi güç	Mevcut siyasi düzen destek vermeli	1
	Siyasete bulaştırılmadan objektif bir şekilde uygulanmalı	1
	Engellemelerle mücadele edilmeli	1
Uygulama	Uygulama ve somut örnekler bir an önce hayata geçirilmeli	3
	Tüm eğitim paydaşları vizyon belgesine sahip çıkmalı	9
	Liyakate önem verilmeli	2
Mesleki eğitim	Mesleki eğitim güçlendirilmeli	1
	Mesleki yönlendirme erken yapılmalı	1
	Toplam	27

Okul yöneticilerinin 2023 Eğitim Vizyon belgesine ilişkin beklentilerinde, tüm eğitim paydaşları vizyon belgesine sahip çıkmalı, öğretmenlik mesleğinin

saygınlığı tekrar arttırılmalı, uygulama ve somut örnekler bir an önce hayata geçirilmeli ifadeleri ön plana çıkmaktadır. Ayrıca, liyakat, mesleki eğitim, bilginin esas alınması, ücretli öğretmenlik, mevcut siyasi düzen konularında söylemler geliştirilmiştir. Genel olarak değerlendirildiğinde önerilerin yapıcı olduğu, özellikle tüm eğitim paydaşlarının vizyon belgesine sahip çıkması gerektiğine vurgu yapıldığı söylenebilir. Katılımcıların konuya ilişkin bazı görüşleri aşağıda sunulmuştur:

“Bu politikaları belirlerken eğitimin bütün bileşenlerinin fikrini alarak yapılması gerekiyor. Sivil toplum kuruluşlarının, öğretmenlerin, öğrencilerin, velilerin, iş adamlarının yani bütün bileşenlerin bulunduğu eğitim şuralarında kararlar alınıp, uygulanması; gündelik politikalardan uzak durulması gerekmektedir. 3-4 yılda sistem değiştirilmemeli. Eğitimin 3-4 yıllık olması dezavantajdır. Eğitim vizyonu en az 20 yıla çıkartılmalıdır” (Y 54).

“Eğer planlamalar doğru ve düzgün yapılırsa, tüm herkese uygun, sahaya hâkim olunursa, herkes sahiplenirse vizyon gerçekleşir” (Y 77).

2023 Eğitim Vizyon Belgesine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Öğretmenlerin 2023 Eğitim Vizyon belgesine ilişkin olumlu görüşleri teması, eğitim paydaşları, değişim ve dönüşüm, nitelikli, milli eğitim bakanı, etkileyici, okul yöneticisi ve uygulama olmak üzere 7 kategoride yapılandırılmış olup Tablo 5'te sunulmuştur:

Tablo 5
2023 Eğitim Vizyon Belgesine İlişkin Öğretmenlerin Olumlu Görüşleri

Kategoriler	Kodlar	f
Eğitim paydaşları	Öğretmen, yönetici, öğrenci üçgeninde yeniden bir yapılanma	7
	Öğrenciyi merkeze alan faaliyetler içeriyor	17
	Öğretmenin gelişimini amaçlayan bir eğitim vizyonu	8
	İnsan odaklı bir eğitim vizyonu	2
Değişim ve dönüşüm	Eğitim ve öğretimde değişim ve dönüşümü sağlayacak bir vizyon	16
	Güzel projeleri içinde bulunduran bir belge	10
	Yeniliklere açık ve vizyon sahibi	14
Nitelikli Eğitim	İdeal eğitim planlamasıdır	3
	Bilimsel temellere dayalı olması	5
	Eğitimin kalitesini arttırması	3
Milli Eğitim Bakanı	Bakanımız bize güven veriyor	6
	Bakanımızın eğitim kökenli olması önemli bir avantaj	6
Etkileyici	Umut verici	16
	İnandırıcılığı yüksek	8
Okul yöneticisi	Yönetimde liyakate önem veriliyor	2
	Yönetici atama sisteminin değişmesi sevindirici	2
Uygulama	Uygulamada daha da başarılı olacak	12
	Uygulanabilirliği yüksek	7
	Toplam	144

Öğretmenlerin 2023 Eğitim Vizyon belgesine ilişkin olumlu görüşleri temasında öğrenciyi merkeze alan faaliyetler içeriyor, eğitim ve öğretimde değişim ve dönüşümü sağlayacak bir vizyon, yeniliklere açık ve vizyon sahibi umut verici, uygulamada daha da başarılı olacak görüşleri ön plana çıkmaktadır. Ayrıca vizyon belgesinin nitelikli olarak değerlendirilmesi ve milli eğitim bakanına güven duyulduğunu gösteren bulgularda dikkat çekicidir. En çok olumlu görüşün değişim

ve dönüşüm kategorisinde yer alması eğitim sisteminde köklü değişimlere ihtiyaç duyulduğunun bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Katılımcıların konuya ilişkin bazı görüşleri aşağıda sunulmuştur:

“Öğretmenin kendini rahat hissetmesini, kendini geliştirme olanağı bulduğu, yaptığı işlerin takdir edildiği, toplum önündeki değerinin yükseltildiğinde daha iyi bir eğitim sistemi oluşacağını düşünüyorum. Vizyon başlıkları oldukça güzel” (Ö 16).

“Eğitimin içinden gelen bir bakan ve ekibi tarafından hazırlanmış olması umut vadeditici. Öğrenci, öğretmen ve idareyi ilgilendiren çok radikal ve alınmasında geç bile kalınan kararlar var” (Ö 32).

“Düzenlemeler umut verici, temel becerilerle ilgili dersler, teneffüslerin uzatılması, veriye dayalı yönetimle yöneticilerin üzerindeki iş yükünün azaltılması, okul yönetici atama kriterlerinin düzenlenmesi gibi. En çok istediğim liyakatsiz yöneticilerin yerine bu işi gerçekten bilen, empati yeteneği gelişmiş kişilerin getirilmesi” (Ö 10).

Öğretmenlerin 2023 Eğitim Vizyon belgesine ilişkin olumsuz görüşleri teması, uygulama, değerler, altyapı, değişkenlik, öğretmen, yetersiz, siyasi güç, öğrenci olmak üzere 8 kategoride yapılandırılmış olup Tablo 6’da sunulmuştur:

Tablo 6
2023 Eğitim Vizyon Belgesine İlişkin Öğretmenlerin Olumsuz Görüşleri

Kategoriler	Kodlar	f
Uygulama	Açıklanan hedeflerin içeriğinin doldurulması mümkün değil	4
	Uygulansa da başarılı olmaz	3
	2023 uygulama için yeterli bir süre değil	3
Değerler	Eğitimin değer boyutu dikkate alınmamış	2
	Ahlaki gelişime önem verilmemiş	2
Altyapı	Donanımsal olarak okullarımız ve öğretmenlerimiz buna hazır değil	6
	Altyapı hazır olmadığı için başarılı olamaz	3
Değişkenlik	Eğitim sistemi sürekli yapboz gibi bozulup yapılıyor	9
	Daha önce yapılanlar gibi unutulup gidecek	6
Öğretmen	Öğretmene ilişkin iyileştirmelere yer verilmemiş	6
	Öğretmen öncelikli olmalıydı	2
Yetersiz	Ayakları yere basmıyor, hayalden öteye gitmez	3
	Beklentileri karşılamadı, hayal kırıklığı yaşattı	5
	Yetersiz ve yuvarlak cümlelerle dolu bir metin	3
	Kapsayıcı değil	2
	Zorunluluktan başka bir şey değil	1
Siyasi güç	Eğitim siyasetin esiri haline gelmiş	4
	Bürokratik bir yük olmaktan ileriye gidemeyecek	1
Öğrenci	Öğrencinin gelişimine katkı sağlamıyor	1
	Öğrencilere pratikte fayda sağlamıyor	1
	Toplam	58

Tablo 6’ya göre katılımcıların, eğitim sistemi sürekli yapboz gibi bozulup yapılıyor, donanımsal olarak okullarımız ve öğretmenlerimiz buna hazır değil, öğretmene ilişkin iyileştirmelere yer verilmemiş, beklentileri karşılamadı, hayal kırıklığı yaşattı, açıklanan hedeflerin içeriğinin doldurulması mümkün değil görüşleri ön plana çıkmaktadır. En çok olumsuz görüşün değişkenlik kategorisinde yer alması eğitim sisteminde daha önce yapılan değişimlerin başarısız olarak algılandığı bu bağlamda

bakanlığın yapacağı yeniliklere karşı bir ön yargının olduğu şeklinde açıklanabilir. Katılımcıların konuya ilişkin bazı görüşleri aşağıda sunulmuştur:

“Hayalci olarak görüyorum. Köklü ve ayakları yere basan bir vizyon beklentim vardı. Açıklanınca hüsrana uğradım” (Ö 18).

“Öğretmenlere hak ettiği değer verilmediği sürece, 2023-2043.... Söylemlerinin sadece sözde kalacağını düşünüyorum” (Ö 43).

“Son yıllarda bakanlarımızın her defasında eğitimin sil baştan yapılandırıyoruz söylemleri yönetmeliklerin onlarca defa değişmesi eğitimin milli olmaktan uzaklaşıp siyasi bir olay gibi eğitimin göz önünde bulundurulması bana pek umut vermiyor” (Ö 46).

2023 Eğitim Vizyon belgesine ilişkin öğretmenlerden kararsız kalanların görüşleri belirsizlik ve uygulama olmak üzere 2 kategoride yapılandırılmış olup Tablo 7’de sunulmuştur:

Tablo 7

2023 Eğitim Vizyon Belgesine İlişkin Kararsız Kalan Öğretmenlerin Görüşleri

Kategoriler	Kodlar	f
Belirsizlik	Nasıl sonuçlanacağını kestirmek zor	4
	Şimdiden yorum yapmak mümkün değil	3
	Sürekli değişen eğitim politikalarından dolayı karar veremiyorum	1
	Kafamda herhangi bir fikir oluşmadı	4
Uygulama	Açıklanan hedeflerin içeriğinin nasıl doldurulacağını ilişkin şüphelerim var	3
	Pratikte uygulanabilirliği hakkında endişelerim var.	4
	Verilen sözler tutulmadıkça bir sonuç alınmaz gibi görünüyor	1
	Bakanlar değişince projeler yarım kalıyor, bu da öyle olabilir.	1
	Büyük ve kalabalık okullarda uygulanabileceği konusunda çekincelerim var	1
Toplam		22

Tablo 7’de katılımcıların, nasıl sonuçlanacağını kestirmek zor, kafamda herhangi bir fikir oluşmadı, pratikte uygulanabilirliği hakkında endişelerim var görüşleri ön plana çıkmaktadır. Belirsizlik ve uygulama kategorileri benzer görüş sayıları ile katılımcıların, uygulama konusundaki tereddütlerini ve vizyon belgesine ilişkin belirsizlikleri ortaya koymaktadır. Yaşanan kararsızlığın temel nedeni, henüz somut uygulamaların hayata geçirilmemiş olmasıyla ilgili olduğu söylenebilir. Katılımcıların konuya ilişkin bazı görüşleri aşağıda sunulmuştur:

“Açıklanan bu hedeflerin içeriğinin nasıl doldurulacağı ilişkin şüphelerim var. Sayın bakanımızın bakanlık hayatı, İnşallah bir yol kazasına uğramadan bu hedefleri gerçekleştirmeye yeter diye ümit ediyorum” (Ö 5).

“Söylemlerde vizyon gayet güzel ancak bunun pratikte uygulanabilirliği hakkında endişelerim var” (Ö 20).

“Uygulamaya geçilince sonuçlar alınacaktır. Şimdiden bir yorumda bulunmam doğru olmaz” (Ö 22).

2023 Eğitim Vizyon belgesine ilişkin öğretmenlerin beklentilerine yönelik görüşleri okul yöneticileri, müfredat, eğitim politikaları, öğrenci, dersler, uygulama, mesleki eğitim, öğretmen olmak üzere 8 kategoride yapılandırılmış olup Tablo 8’de sunulmuştur:

Tablo 8
2023 Eğitim Vizyon Belgesine İlişkin Öğretmenlerin Beklentilerine Yönelik Görüşleri

Kategoriler	Kodlar	f
Okul yöneticileri	Liyakatli yöneticiler atanmalı	5
	Yöneticiler yüksek lisans yapmalı	2
Müfredat	Daha eğlenceli ve oyuna ağırlık verilen bir müfredat	1
	Daha işlevsel bir müfredat olmalı	3
Eğitim politikaları	Eğitim politikaları kalıcı olmalı	3
	Eğitim hakkı eşit düzeyde sağlanmalı	2
	Eğitim siyasetten uzak devlet politikası olmalı	2
	Milli, yerli ancak evrensel bir eğitim sistemi olmalı	4
Öğrenci	Öğrencilerin kendi ilgi alanlarına göre yönlendirilmeli	5
	Sınıftaki öğrenci sayısı azaltılmalı	3
	Çok çalışkan, çok okuyan bilimsel düşünen bir nesil yetiştirilmeli	6
Dersler	Ders saatleri kısaltılmalı	2
	Ders sayısı azaltılmalı	3
Uygulama	Planlamalar daha uzun sürelerle göre yapılmalı	4
	Daha somut adımlar atılmalı	2
	Vizyon belgesi cesur bir şekilde uygulanmalı	4
Mesleki eğitim	Erken yaşta mesleki eğitime yönlendirme yapılmalı	4
	Mesleki eğitim güçlendirilmeli	2
Öğretmen	Öğretmenlerin hakları iyileştirilmeli	7
	Eğitim-öğretim sürecinde öğretmene değer verilmeli	3
	Özgüveni yüksek öğretmenler yetiştirilmeli	3
	Toplam	70

Tablo 8’de katılımcıların, Öğretmenlerin hakları iyileştirilmeli, Çok çalışkan, çok okuyan bilimsel düşünen bir nesil yetiştirilmeli, Liyakatli yöneticiler atanmalı, Milli, yerli ancak evrensel bir eğitim sistemi olmalı, görüşleri ön plana çıkmaktadır. Ayrıca uygulamaya, müfredata, mesleki eğitime, derslere ilişkin beklentilerde ifade edilmiştir. Öğretmen ve öğrencilere yönelik beklentilerin diğerlerine göre daha çok sayıda görüşle ifade edilmiş olması, eğitim sisteminin temel bileşenleri olan öğretmen ve öğrencinin gelişimini hedef alan bir uygulama beklentisinin ortaya çıktığı şeklinde açıklanabilir. Katılımcıların konuya ilişkin bazı görüşleri aşağıda sunulmuştur:

En çok istediğim liyakatsiz yöneticilerin yerine bu işi gerçekten bilen, empati yeteneği gelişmiş kişilerin getirilmesi (Ö 10).

Çok fazla saat eğitim vermenin kaliteyi düşürdüğünü düşünüyorum. Fakat tüm Türkiye’de eğitimde eşit imkânları sağlamak oldukça zor umarım uygulamaya konabilir. Bunun için de çok sabırlı olunması gerekiyor (Ö 37).

Vatan millet bayrak duygusu ön planda olan, çok çalışkan, çok okuyan bir nesil yaratmanın yollarını bulmalıyız (Ö 70).

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Yönetici ve öğretmenlerin 2023 Eğitim Vizyonu belgesine ilişkin görüşleri değerlendirildiğinde, katılımcıların büyük oranlarda daha çok olumlu ifadeler kullandıkları görülmektedir. Katılımcılar 2023 Eğitim Vizyon belgesini başarılı ve nitelikli bulduklarını, bu belge ile birlikte eğitim sisteminde önemli değişimler yaşanacağını, belgenin uygulanabilir olduğunu ve asıl etkinin uygulama ile birlikte

ortaya çıkacağını, belgenin tüm eğitim paydaşlarını dikkate aldığını, Milli Eğitim Bakanı'nun eğitim kökenli olması nedeniyle güven verdiğini ifade etmektedirler. Katılımcıların 2023 Eğitim Vizyon belgesine ilişkin daha çok olumlu ifadeler kullanmaları memnuniyet vericidir. Çünkü son dönemlerde Türk Eğitim Sistemi'nde yapılan önemli değişimler genellikle olumsuz eleştirilere maruz kalmıştır. 2006 yılında hayata geçirilen yapılandırmacı anlayışa dayalı eğitim programları eleştirilmiş ama daha çok olumlu karşılanmış, 8 yıllık zorunlu eğitim sistemi (Aydın, 2000; Erçelebi, 2000), 4+4+4 eğitim sistemi (Boz ve Yıldırım, 2014; Örs, Erdoğan ve Kipici, 2013), FATİH projesi (Altın ve Kalelioğlu, 2015; Günbayı ve Yörük, 2014) gibi öne çıkan girişimlerde ise daha çok olumsuz görüşler ön plana çıkmıştır.

Türkiye'de olduğu gibi uluslararası alanda da eğitime ilişkin değişim hareketleri sürdürülmektedir. Tutkun (2010) bu değişimlerin olağan karşılanması gerektiğini, değişime uyum sağlamanın ve fırsata dönüştürmenin gerektiğini ifade etmektedir. Eğitimde yaşanan değişimin kaynağını ekonomik kalkınma ve büyüme talepleri (Ginsburg, Moseley ve Pigozzi, 2010), kurumların işleyişini düzenleme (King, 2011), küreselleşmenin etkileri (Cheng, 2005), yeni nesillerin ihtiyaçları (Clark, 2010) oluşturmaktadır. Bu ihtiyaçlar çerçevesinde Dünya Bankası Grubu'nun 2030'a kadar aşırı yoksulluğu sona erdirmeye, Birleşmiş Milletlerin 2015'te kabul ettiği Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri çerçevesinde uluslararası çalışmalar yapılmaktadır (Liang, Kidwai ve Zhang, 2016). Son yarım yüzyılda İrlanda, Singapur ve Kore Cumhuriyeti gibi ülkelerin göstermiş olduğu ekonomik başarı eğitim sistemlerinde yapılan değişimlere bağlanmaktadır (Maroun, Samman, Moujaes ve Abouchakra, 2014). Ayrıca Asya-Pasifik Bölgesi'ndeki birçok ülkede eğitim reformları devam etmektedir (Cheng, 2005).

Eğitime ilişkin uluslararası alanda yapılan çalışmalar ve elde edilen başarılar Türkiye'de yapılan eğitim reformu konusunda itici güç oluşturmaktadır. Çünkü eğitim aracılığıyla elde edilen kazanımlar ile pek çok ülke kabuğunu kırarak her alanda ciddi gelişmeler sağlamıştır. Örneğin Amerika Birleşik Devletleri'nde 2003 yılında başlatılan "No Child Left Behind Act" Hiçbir Çocuğun Eğitimsiz Kalmaması Reformu ile tüm eyaletlerde eğitime ilişkin ortak planlamalar yapılmış ve eğitimin her alanında önemli gelişmeler sağlanmıştır (Güçlü ve Bayrakçı, 2004). PISA, TIMMS ve PIRLS gibi uluslararası öğrenci değerlendirme sınavlarında başarılı sonuçlar elde eden Singapur, eğitim sistemini bir reform hareketi çerçevesinde, istikrarlı ve tutarlı eğitim politikaları, seçkin öğretmenler, kaliteli okul liderleri, bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkin kullanımı, eğitimde fırsat eşitliği konusundaki kararlılık, matematik, fen bilimleri öğretimine ve teknik becerilere verilen önem ilkeleri doğrultusunda yapılandırmıştır (Levent ve Yazıcı, 2014). Fransa, eğitim sisteminin yapısal reformlarını 1959, 1963 ve 1975 tarihlerinde UNESCO ve OECD gibi uluslararası örgütlere odaklanan küresel eğitim ağları aracılığıyla yenilemiştir (Resnik, 2007). Malezya, Türkiye'de açıklanan 2023 Eğitim Vizyonu belgesine benzer şekilde "vizyon 2020" ismiyle eğitimde, eğitimin her alanını içerisine alan köklü değişim hamleleri planlamış ve uygulamaya başlamıştır (Nurul-Awanis, Hazlina, Yoke-May ve Zariyawati, 2011). Polonya'da 1999 yılında başlatılan ve eğitimin tüm kademelerinde değişimi öngören eğitim reformu başarıya ulaşmış ve Polonya PISA sınavlarında üst sıralarda yer almaya başlamıştır (Jakubowski, 2015). Japonya 1998 yılında eğitim müfredatında köklü bir reform gerçekleştirerek öğrencilerinde

disiplinler arası öğrenmeyi sağlayan bütünleşik çalışma programını hayata geçirmiştir (Yuda ve Itoh, 2006). Kenya hükümeti, eğitim ile ilgili Binyıl Kalkınma Hedefleri ve Vizyonu 2030'u gerçekleştirmek, eğitime erişimi ve eğitimin kalitesini arttırmak için büyük yatırımlar yapmıştır (Glennerster, Kremer, Mbiti ve Takavarasha, 2011). Yine Hong Kong, kaybeden yok reform girişimiyle eğitimde önemli değişimlere imza atmıştır (Kennedy, 2012).

Bu ülkelerde gerçekleştirilen eğitim reformlarının hemen hepsinde önemli başarılar sağlanmıştır. Bu ülkelerde yapılan eğitim reformlarının başarıya ulaşmasında eğitim paydaşlarının ve toplumun eğitim reformlarını desteklemesi ve istikrarlı uygulamalar ön plana çıkmaktadır. Literatürde bulunan çalışmalarda (Resnik, 2007; Cheng, 2005; Clark, 2010; Chan, 2000; Örs, Erdoğan ve Kipici, 2013; Tutkun, 2010) eğitim reformlarına verilen desteğin önemi vurgulanmaktadır. Bu araştırmada yönetici ve öğretmenlerin büyük oranda 2023 Eğitim Vizyon belgesi hakkında olumlu görüş bildirmeleri ve beklentilere ilişkin bulgularda vizyon belgesine, her kesimin sahip çıkması gerektiğini vurgulamaları oldukça sevindiricidir. Uluslararası alanda yapılan eğitim reformlarıyla yakalanan başarıların, uluslararası bir ölçekte yapılmış olan 2023 Eğitim Vizyonu ile Türkiye'de de yakalanması mümkün görünmektedir. Yapılan araştırmalar (Eraslan, 2009; Döş ve Atalmış, 2016). Türkiye'nin PISA gibi uluslararası sınavlarda başarılı olmadığını göstermektedir. 2023 Eğitim Vizyonu ile elde edilecek başarının PISA gibi uluslararası sınavlarda da kendisini göstermesi bu başarıyı tescilleyecektir. Yine katılımcılar Milli Eğitim Bakanı'nın eğitim kökenli olmasının güven verici olduğuna ifade etmektedirler. Eğitim kökenli bir bakan tarafından yapılan bu reform girişimini tüm eğitimciler tarafından desteklenmesi ve başarıya ulaşması, uzun yıllardır yapılan "MEB'i eğitim kökenli olmayan bakanlar yönetiyor" eleştirisinin de doğruluğunu ortaya koyacaktır. Başarısızlık ise "eğitim kökenli bakan" söylemini geçersiz kılacak belki de MEB' i ciddi bir belirsizliğe mahkûm edecektir.

Yönetici ve öğretmenlerin 2023 Eğitim Vizyonu belgesine ilişkin olumsuz görüşlerinde, vizyon belgesinin yetersiz olduğu, inandırıcı olmadığı, sistemde herhangi bir değişime neden olmayacağı, uygulanabilir olmadığı, sürekli değişen eğitim sisteminin başarıyı engellediği, eğitim paydaşları için yeni bir iyileştirme sağlamadığı, değişimler için altyapının yeterli olmadığı, siyaseten başarılı olamayacağı, değerlere yer verilmediği ifadeleri yer almaktadır. Benzer şekilde yönetici ve öğretmenler 2023 Eğitim Vizyonu belgesine ilişkin kararsızlıklarını ise değişim sağlaması ve uygulanabilirliği konusunda var olan belirsizliklere bağlamaktadırlar. Türk Eğitim Sistemi'ne ilişkin yapılan çalışmalara bakıldığında 2023 Eğitim Vizyonu belgesine ilişkin olarak ortaya çıkan olumsuz görüşleri destekler nitelikte bulgulara rastlanmaktadır. Gündüz ve Can (2011) araştırmasında öğretmenlerin Türk Eğitim Sistemi'ne ilişkin sorunları algılama düzeyinin yüksek olduğunu bu bağlamda ise fiziki durum, yönetim, program ve özlük hakları alt boyutlarında sorunların olduğunu, öğretmenlerin sistemden kaynaklı sorunlarının yıllardır devam ettiğini belirtmiştir.

Benzer şekilde Beldağ ve Yaylacı, (2014) araştırmasında öğretmen adaylarının fiziki eksiklikler, araç-gereç eksikliği, öğrencilerin derse ilgisizliği, sınav kaygısı ve kalabalık sınıflara odaklandığını; Örucü (2014) Türk Eğitim Sistemi'ne ilişkin kaos/belirsizlik, mekanik/bürokratik yapı, rekabet/sınav merkezilik, politik

yaklaşım, yetersizlik, verimsizlik, yavaşlık, kısıtlayıcılık, alt yapı ve ekonomik boyut gibi özünde sistemin etkileşim içinde olduğu sosyal, politik ve ekonomik süreçlerle ilgili temalar elde edildiğini; Sağır (2015) okul sisteminin değişmesi sonucu yapılan okul dönüşümlerinin fiziki alt yapı yetersizliğinin birçok soruna yol açtığını, sınav sisteminin sürekli değişmesinin öğrencilerin motivasyonunu düşürdüğünü; Yılmaz ve Altinkurt (2011) öğretmen adaylarının görüşlerine göre Türk Eğitim Sistemi'nin en önemli sorunlarının merkezi sınavlar, kalabalık sınıflar, ezberci eğitim, donanım ve fiziki yapı eksikliği, mevcut öğretmenlerin niteliği, eğitime erişimdeki eşitsizlikler, siyaset (ideolojik ayırım ve kayırmalar), öğretmen atama sistemi, özel dershaneler, finansman ve mesleki teknik eğitim olduğu; Murat ve Şahin (2011) hayat boyu öğrenme stratejisinin eksikliği, öğrencilere fırsat eşitliğinin sağlanmadığını, eğitim sisteminin istihdam oluşturmadığını ifade etmişlerdir. Türk Eğitim Sistemi'ne ilişkin ortaya çıkan bu tespitlere 2023 Eğitim Vizyonu belgesinde gerekli atıfların yapıldığı görülmektedir. Bu durum 2023 Eğitim Vizyonu belgesinin hazırlanma sürecinde Türk Eğitim Sistemi'ne ilişkin sorunların ve beklentilerin dikkate alındığını göstermesi açısından memnuniyet vericidir. 2023 Eğitim Vizyonu belgesinin Türk Eğitim Sistemi'ne ilişkin sorunlara dayalı olarak hazırlanması, yapılacak eylemlerin bir takvime bağlanmış olması inandırıcılığını ve uygulanabilirliğini arttırmaktadır.

Yönetici ve öğretmenlerin 2023 Eğitim Vizyonu belgesine ilişkin beklentileri ise öğretmenlik mesleğinin saygınlığının tekrar kazandırılması, yöneticilerin liyakate dayalı atanması, öğrencilerin yeteneklerine göre yetiştirilmeleri, yönetici ve öğrencilere yönelik iyileştirmeler yapılması, uygulamanın somut adımlarla sağlıklı bir şekilde yapılması, siyasi gücün uygulamaya destek vermesi, mesleki eğitimin güçlendirilmesi, eğitim politikalarının kalıcı olması, tüm paydaşların vizyon belgesine sahip çıkmaları, ders saatlerinde ve müfredatta değişimler yapılması şeklinde ifade edilebilir. Yönetici ve öğretmenlerin 2023 Eğitim Vizyonu belgesine ilişkin beklentileri literatürde Türk Eğitim Sistemi'ne ilişkin ortaya çıkan beklentilerle uyusmaktadır. Buna göre Kartal (2013), öğretmen adaylarının, ortaöğretim ve yükseköğretime girişte yapılan merkezi sınavların değiştirilmesine, öğretmenlerin eğitsel kalitelerinin arttırılmasına, okullara yeterli maddi destek sağlanmasına, sınıflardaki öğrenci sayılarının azaltılmasına, gün boyu ders yapılmamasına, okullar arası bölgeler arası ve öğrenciler arasında eşitsizliğin ortadan kaldırılmasına; Uçar ve Özerbaş, (2013) mesleki ve teknik eğitimde revizyona gidilmesine, öğretim elemanlarının mesleki ve teknik eğitimle ilgili şikâyetlerinin önemsenmesine, mesleki ve teknik eğitimde verimin artmasına; Balyer ve Gündüz (2011) okul müdürlerinin hizmet öncesi ve hizmet içinde yetiştirilmelerine; Çetin (2001) eğitimin ideolojik bir araç olarak topluma dayatılmamasına; Peker ve Gülenaz (2011) okul yöneticilerinin öğretmenlerin mesleki gelişimlerini sağlamaya yönelik faaliyetlere önem vermeleri yönünde teşvik edilmelerine; Ergin, Akseki ve Deniz (2012) sınıf öğretmenlerinin, eğitim alanındaki yenilik ve gelişmelerin gerektirdiği bilgi, beceri ve davranışları kazanabilmek, kendilerini geliştirebilmek için hizmet içinde eğitilmesine; Yavuz, Özkaral ve Yıldız (2015) yükseköğretim kurumları ile okullar arasındaki bağın güçlendirilmesine, yüksek lisans düzeyinde ve araştırma temelli öğretmen eğitiminin yapılmasına; Akpınar ve Aydın (2007) MEB'in eğitim sisteminde gerçekleştirmeyi düşündüğü değişimlerle ilgili olarak, öğretmenler başta

olmak üzere ilgili tüm kesimleri sistematik şekilde bilgilendirilmesine yönelik beklentiler ifade etmişlerdir. 2023 Eğitim Vizyonu belgesine ilişkin beklentiler ile literatürde Türk Eğitim Sistemi'ne ilişkin beklentilerin uyum göstermesi 2023 Eğitim Vizyon belgesinin kapsayıcı bir içeriğe sahip olduğunu göstermesi açısından memnuniyet vericidir.

Uluslararası literatüre bakıldığında da eğitim sistemlerine ilişkin beklentilerin ve uygulamaların 2023 Eğitim Vizyon belgesinin içeriği ile uyduğu görülmektedir. Bu durum 2023 Eğitim Vizyon belgesinin sadece yerel ölçütleri değil, aynı zamanda uluslararası ölçütlere de sahip olduğunu göstermektedir. Buna göre Wong (2003) yaşam boyu öğrenme kültürüne, öğrenme odaklı bir eğitim sistemine, kaliteli eğitimin teşvik edilmesine; Spasenovic ve Maksic, (2013) eğitim reformunun gerçekleştiği sosyal bağlamın özelliklerinin dikkate alınması gerektiğine; Chan, (2000) eğitim reformunun başarısında sistemik değişiklikler için işbirliği yapılmasına, çeşitlilik ve seçime saygı duyulmasına, eşit bir mükemmellik arayışının sağlanmasına yetenek ve beceri temelli gelişimi programlarına, eğitim alanında yapılan araştırmaların teşvik edilmesine; Ginsburg, Moseley ve Pigozzi, (2010) insan odaklı bir eğitim anlayışına, insan haklarının korunmasına, ulusal ve küresel değerlerin dikkate alınmasına; Anderson, Brown ve Lopez-Ferrao (2003) politikacılar ve eğitimcilerin işbirliği yapmasına, diğer kurumlarla birlikte hareket edilmesine; Nurul-Awanis, Hazlina, Yoke-May ve Zariyawati (2011), problem çözme becerisi kazanmış, bağımsız düşünen, işbirliği yapan, öğrencilere, farklı öğrenme ve öğretmen stratejileri sağlayan ve değer verilen başarılı öğretmenlere; Chang (2009) politikacıların desteğine, demokratikleşmenin sağlanmasına, siyasi kaygıların önüne geçilmesine; King (2011) yeterli düzeyde kaynağa ve bunu yönlendiren uygun yönetim ve sorumluluk mekanizmalarına, tüm paydaşların eğitimde yaşanan değişimlerden faydalandırılmasına; Marques ve Bannon (2003), Kaufman (2003) reform sürecinde yaşanacak çatışmalara ve dirençlere hazırlıklı olunmasına; Yuda ve Itoh, (2006) müfredatın öğrencilerin ve öğrencilerin ilgi alanlarını veya fikirlerini içerecek şekilde yapılmasına, kaynakların etkili kullanılmasına Chu (2007) modern okul sistemine vurgu yapmaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

Katılımcıların büyük oranda olumlu görüş bildirmesine rağmen ortaya çıkan olumsuz görüşlerin de azaltılmasına yönelik olarak 2023 Eğitim Vizyonu belgesinin sürekli gündemde tutulması ve iller bazında planlama yapılarak öğretmen ve yöneticilere anlatılması,

2023 Eğitim Vizyonu belgesinin en güçlü taraflarından birisi de yapılacak uygulamaların bir takvime bağlanmış olmasıdır. Bu takvime uyulması konusunda MEB'in cesur adımlar atması ile 2023 Eğitim Vizyonuna ilişkin güven ve inandırıcılığın artırılması,

2023 Eğitim Vizyonu belgesinin başarısı eğitim paydaşlarının güçlü desteğine bağlıdır. Bu bağlamda tüm eğitim paydaşlarını içerisine alan somut uygulamaların yapılması ve bu uygulamaların etkin bir şekilde kamuoyu ile paylaşılması,

Eğitim kökenli olan Milli Eğitim Bakanı'nın ideolojik kaygılar içine düşmeyeceği bir çerçevede siyasi mekanizmaların aktif destek vermesi,

Yönetici, öğretmen ve öğrencilerin saygınlığını arttıracak yasal mekanizmaların hızla hayata geçirilmesi,

Mesleki eğitimin istihdam sağlayıcı bir yapıya kavuşturulması,
Müfredat ve ders saatine ilişkin değişimlerle öğrenciler üzerindeki sınav baskısının azaltılması,
Öğrencinin gelişimine yönelik değerlere daha çok yer verilmesi,
2023 Eğitim Vizyonu Ekim (2018) ayında kamuoyu ile paylaşılmıştır. Araştırma verileri ise Ocak (2019) ayında toplanmıştır. Dolayısıyla çalışma 2023 Eğitim Vizyonuna ilişkin ilk izlenimleri içermektedir. Vizyon belgesinde takvime bağlı uygulamalar hayata geçirildikçe bu araştırmanın tekrarlanması önerilebilir.

Kaynakça

- Akinoğlu, O. (2005). Türkiye’de uygulanan ve değişen eğitim programlarının psikolojik temelleri. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi* 22,31-46.
- Akpınar, B. ve Aydın, K. (2010). Eğitimde değişim ve öğretmenlerin değişim algıları. *Eğitim ve Bilim*, 32(144), 71-80.
- Altın, H. M. ve Kalelioğlu, F. (2015). Fatih projesi ile ilgili öğrenci ve öğretmen görüşleri. *Başkent university journal of education*, 2(1), 89-105.
- Anderson, B. T., Brown, C. L., and Lopez-Ferrao, J. (2003). Systemic reform: Good educational practice with positive impacts and unresolved problems and issues. *Review of Policy Research*, 20(4), 617-628.
<https://doi.org/10.1046/j.1541-1338.2003.00042.x>
- Anıl, D. (2010). Uluslararası öğrenci başarılarını değerlendirme programı (PISA)’nda Türkiye’deki öğrencilerin fen bilimleri başarılarını etkileyen faktörler. *Eğitim ve Bilim*, 34(152),87-100.
- Arkün, S. ve Aşkar, P. (2010). Yapılandırmacı öğrenme ortamlarını değerlendirme ölçeğinin geliştirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(39), 32-43.
- Arslan, M. (2007). Eğitimde yapılandırmacı yaklaşımlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 40(1), 41-61.
https://doi.org/10.1501/Egifak_0000000150
- Astiz, M. F., Wiseman, A. W., and Baker, D. P. (2002). Slouching towards decentralization: Consequences of globalization for curricular control in national education systems. *Comparative Education Review*, 46(1), 66-88.
<https://doi.org/10.1086/324050>
- Aziz, M., Bloom, D. E., Humair, S., Jimenez, E., Rosenberg, L., and Sathar, Z. (2014). *Education system reform in Pakistan: why, when, and how?* (No. 76). IZA Policy Paper, , Institute for the Study of Labor (IZA), Bonn
- Aydın, A. (2000). Zorunlu temel eğitim uygulaması ve çözüm bekleyen sorunlar. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(8), 98-103.
- Beldağ, A. ve Yaylacı, A.F. (2014). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitim Sistemi Hakkındaki görüşleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(48), 90-107.
<https://doi.org/10.17755/esosder.28018>
- Balyer, A. ve Gündüz, Y. (2011). Değişik ülkelerde okul müdürlerinin yetiştirilmesi: Türk eğitim sistemi için bir model önerisi. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 4(2), 182-197.

- Boz, T. ve Yıldırım, A. (2014). 4+ 4+ 4 eğitim sisteminde birinci sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı zorluklar. *Başkent University Journal of Education*, 1(2), 54-65.
- Büyüköztürk, Ş. (2005). Anket geliştirme. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(2), 133-151.
- Clark, J. N. (2010). Education in Bosnia-Herzegovina: The case for root-and-branch reform. *Journal of Human Rights*, 9(3), 344-362.
<https://doi.org/10.1080/14754835.2010.501269>
- Chan, D. W. (2000). Vision, task, and hope: The Hong Kong education reform movement in the 21st century. *Educational research journal*, 15(1), 1-18.
- Chang, M. K. (2009). Democratization and civic education reform in Taiwan. In *33rd annual meeting of the Pacific Circle Consortium Conference, May* (Vol. 26). Taiwan Normal University, Taipei, Taiwan.
- Cheng, Y.C. (2005), A New Paradigm for Re-engineering Education: Globalization, Localization and Individualization, Dordrecht, Netherlands: Springer
<https://doi.org/10.1007/1-4020-3620-5>
- Chu, H. (2007). What kind of modern school system do we need?. *Frontiers of Education in China*, 2(1), 1-12. <https://doi.org/10.1007/s11516-007-0001-3>
- Cinoğlu, M. (2009). What does the PISA 2003 mean for Turkey. *Fırat University Journal of Social Science*, 19(1), 43-50.
- Çetin, H. (2001). Devlet, ideoloji ve eğitim. *CÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 25(2), 201-211.
- Döş, İ., Atalmış, E. H. (2016). OECD verilerine göre PISA sınav sonuçlarının değerlendirilmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(2), 432-450. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2016.16.2-5000194936>
- Eraslan, A. (2009). Finlandiya'nın PISA'daki başarısının nedenleri: Türkiye için alınacak dersler. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 3(2), 238-248.
- Erçelebi, H. (2000). Sekiz yıllık zorunlu eğitimin içinin doldurulması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(7), 91-97.
- Ergin, İ., Akseki, B. ve Deniz, E. (2012). İlköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitim ihtiyaçları. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(42), 55-66.
- Glennerster, R., Kremer, M., Mbiti, I., and Takavarasha, K. (2011). Access and quality in the Kenyan education system: A review of the progress, challenges and potential. *Office of the prime minister of Kenya*.
- Ginsburg, M., Moseley, S. F., and Pigozzi, M. J. (2010). Introduction: Reforming education for transformation: Opportunities and challenges. *Development*, 53(4), 451-456. <https://doi.org/10.1057/dev.2010.81>
- Güçlü, N. ve Bayrakçı, M. (2004). Amerika Birleşik Devletleri Eğitim Sistemi ve Hiçbir Çocuğun Eğitimsiz Kalmaması Reformu. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2), 51-64.
- Gündüz, Y. ve Can, E. (2011). Öğretmenlerin eğitim sistemi ve uygulamalarına ilişkin güncel sorunları algılama düzeylerinin incelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(4), 745-774.
- Günbayı, İ. ve Yörük, T. (2014). Yönetici ve öğretmenlerin eğitimde FATİH projesinin uygulanma düzeyine ilişkin görüşleri (Antalya ili Muratpaşa ilçesi örneği). *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 189-211.
<https://doi.org/10.12973/jesr.2014.41.10>

- Jakubowski, M. (2015). Opening up opportunities: education reforms in Poland. *IBS Policy Paper, 1. This paper was financially supported by the Jobs and Development Network under the auspices of the World Bank.*
- Karip, E. ve Köksal, K. (1996). Etkili eğitim sistemlerinin geliştirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi, 2(2), 245-257.*
- Kartal, S. (2013). Öğretmen adaylarının görüşlerine göre eğitim sistemimizde değiştirilmesi gereken noktalar. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2013(14), 248-268.* <https://doi.org/10.12780/UUSB185>
- Kaufman, R. (1993). Beyond tinkering: Educational restructuring that will work. *International Journal of Educational Reform, 2(2), 154-165.* <https://doi.org/10.1177/105678799300200207>
- Kennedy, K. J. (2012). The 'no loser' principle in Hong Kong's education reform: Does it apply to ethnic minority students?. *Hong Kong Teachers' Centre Journal 11, 1-23.*
- King, E. M. (2011). Education is fundamental to development and growth: Keynote address at education world forum. In *Proceedings of the Education World Forum, Retrieved from siteresources. worldbank. QE2 Conference Center, London.*
- Liang, X., Kidwai, H., and Zhang, M. (2016). *How Shanghai does it: Insights and lessons from the highest-ranking education system in the world.* International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank 1818 H Street NW, Washington, DC 20433 <https://doi.org/10.1596/978-1-4648-0790-9>
- Levent, F. ve Yazıcı, E. (2014). Singapur eğitim sisteminin başarısına etki eden faktörlerin incelenmesi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 39(39), 121-143.*
- Maroun, N., Samman, H., Moujaes, C. N., Abouchakra, R., and Insight, I. C. (2008). How to succeed at education reform: The case for Saudi Arabia and the broader GCC region. *Abu Dhabi, Ideation Center, Booz and Company, 109, 113.*
- Marques, J., and Bannon, I. (2003). *Central America: Education reform in a post-conflict setting, opportunities and challenges.* World Bank, Conflict Prevention and Reconstruction Unit, Social Development Department, Environmentally and Socially Sustainable Development Network.
- Mills, G. E. (2003). *Action research a guide for the teacher researcher* (2 nd. edition). Boston: Pearson Education,.
- Murat, S. ve Şahin, L. (2011). Gençlerin istihdamı/işsizliği bakımından Türk Eğitim Sisteminin değerlendirilmesi. *Çalışma ve Toplum, 30, 93-135.*
- Mutlu Çocuklar Güçlü Türkiye 2023 Eğitim Vizyonu (2018). Milli Eğitim Bakanlığı
- Nurul-Awanis, A. W., Hazlina, A. H., Yoke-May, L., and Zariyawati, M. A. (2011, January). Malaysian education system reform: Educationists' perspectives. In *Proceeding of the International Conference on Social Science, Economics and Art, Malaysia.*
- Örs, Ç., Erdoğan, H. ve Kipici, K. (2013). Eğitim yöneticileri bakış açısıyla 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim sistemi. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 4(2), 131-154.*
- Örücü, D. (2014). Öğretmen adaylarının okul, okul yönetimi ve Türk eğitim sistemine yönelik metaforik algıları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi, 20(3), 327-358.* <https://doi.org/10.14527/kuey.2014.014>

- Peker, S. ve Gülenaz, S. (2011). Okul müdürlerinin yeterliklerinin eğitim öğretim sürecine etkisi. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 472-480.
- Resnik, J. (2007). The democratisation of the education system in France after the Second World War: A neo-Weberian glocal approach to education reforms. *British Journal of Educational Studies*, 55(2), 155-181. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8527.2007.00372.x>
- Resnik, J. (2008). Introducing a neo-Weberian perspective in the study of globalisation and education: structural reforms of the education systems in France and Israel after the Second World War. *Oxford Review of Education*, 34(4), 385-402. <https://doi.org/10.1080/03054980701677546>
- Sağır, M. (2015). Eğitim ve okul sistemindeki son dönem politika değişimlerine ilişkin okul yöneticilerinin görüşlerinin incelenmesi. *Turkish Studies*, 10(11), 1297-1310. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.8723>
- Spasenovic, V., and Maksic, S. (2013). Challenges of Democratisation: Development of Inclusive Education in Serbia. *Bulgarian Comparative Education Society*. 209-215
- Tutkun, Ö. F. (2010). 21. yüzyılda eğitim programının felsefi boyutları. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(3), 993-1016.
- Uçar, C. ve Özerbaş, M. A. (2013). Mesleki ve teknik eğitimin dünyadaki ve Türkiye'deki konumu. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 242-253.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (8. Baskı). Ankara: Seçkin
- Yılmaz, K. ve Altınkurt, Y. (2011). Öğretmen adaylarının Türk eğitim sisteminin sorunlarına ilişkin görüşleri. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1), 942-973.
- Yuda, M., and Itoh, S. (2006). Utilization of geographic information systems in education reform in Japan. *Paper presented at the 9th AGILE Conference on Geographic Information Science, Visegrád, Hungary*.
- Wong, S. S. (2003). A Narrative inquiry into teaching of in-service kindergarten teachers: Implications for re-conceptualizing early childhood teacher education in Hong Kong. *Early Child Development and Care*, 173(1), 73-81. <https://doi.org/10.1080/0300443022000022431>

Summary

Introduction

The Republic of Turkey continues its quest for an education system for two centuries and tries to improve its educational system predominantly with European-based approaches (Akyüz, 1996). Thus, Turkey aims to develop applicable policies to improve its education system both qualitatively and quantitatively (Karip and Koksall, 1996). Today, however, the Turkish Education System has lagged behind the society because its century-old problems have not been solved. Therefore, the breakdowns of the education system due to the structure and operation problems cause the ever-growing of discourses towards performance of reforms in the education system (Levent and Yazıcı, 2014; Yılmaz and Altınkurt, 2011).

While these debates were going on, all the attention was refocused on the Ministry of National Education with the assignment of Prof. Dr. Ziya SELCUK as the Minister of National Education and his announcement of the 2023 Education Vision in October (2018). In the presentation of the 2023 Education Vision (2018), the Minister stated that the main purpose of the vision document was as: "The primary objective of the 2023 Education Vision is to educate individuals who are equipped with the skills of the age and future, who can use this equipment for the benefit of humanity, who love science, are interested in and care about culture, and are qualified and moral". He described the basic elements as: "Student, parent, teacher and school are the four basic elements of our vision" and explained the application process as: "2018-2019 academic year, which is the first stage, shall begin with the partial application of design, simulation, preliminary pilot studies and new applications. In academic year of 2019-2020, country-wide pilot studies and implementation of the actions whose design are completed shall be conducted. In the academic year of 2020-2021, all actions listed under the main objectives shall be realized and impact assessments of some actions shall be ensured".

Compared to previous initiatives, it is seen that the 2023 Education Vision is more inclusive as to content, and that new ideas on all topics related to education have been developed. The debates over the 2023 Education Vision are ongoing since it is a new initiative. Hence, this study aims to evaluate the 2023 Education Vision based on managers' and teachers' opinions and to address the discussions on a scientific basis.

Method

Research was structured according to the qualitative phenomenology pattern. The study group was determined through the criterion sampling method and included 211 teachers and 80 administrators working in Sivas city centre. The data were collected using a questionnaire with open-ended questions, developed by the researcher. The content analysis method was used for data analysis. Administrators and teacher opinions were analyzed separately. As a result of the analysis, 48 codes and 14 categories in the themes related to the administrators, and 68 codes and 25 categories in the themes related to teachers were obtained.

Results

According to the findings obtained from the study, the participants showed positive opinions about the 2023 Education Vision document. The positive views were that the vision was inclusive, successful and qualified, and it took into account all the education stakeholders. Besides, the education system would experience significant changes with this document, and the actual effect would occur with the application and prepared by a minister of education. The negative views associated with the vision document were its inapplicability and the lack of infrastructure. The expectations of the participants regarding the vision document were in line with the results of the research conducted on the Turkish Education System in the literature. At the end of the study, recommendations were made to increase the applicability of the 2023 Education Vision document based on the findings.

Discussion and Conclusion

The participant managers and teachers mostly stated rather positive opinions about the 2023 Education Vision. The participants stated that they found the 2023 Education Vision successful and qualified, that significant changes would occur in the education system with this vision. The vision is applicable and the actual impact will come with the implementation. The vision takes into account all the education stakeholders, and that it is reassuring since the Minister of Education is an educator by occupation. It is gratifying that participants expressed quite positive statements about the 2023 Education Vision as recent significant changes in our education system were mostly criticized. The educational programs implemented in 2006 based on the constructivist approach have been criticized, but were mostly welcomed, whereas the remarkable initiatives such as the 8-year compulsory education system (Aydın, 2000; Erçelebi, 2000), 4 +4 +4 education system (Boz and Yıldırım, 2014; Örs, Erdoğan and Kipici, 2013), and the FATİH Project (Altın and Kalelioglu, 2015; Günbayı and Yörük, 2014) were mostly subject to negative opinions.

Authors' Biodata / Yazar Bilgileri

Soner DOĞAN Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde Doçent Doktor olarak görev yapmaktadır. İlgi duyduğu çalışma konuları liderlik, okul iklimi, çatışma yönetimi ve okul tahripçiliğidir.

Soner Doğan is an Associate Professor in Education Faculty of Cumhuriyet University, Sivas, Turkey. His research interests include leadership, school climate, conflict management, and school vandalism.